

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Unge på vej — Et initiativ om udnyttelse af unges mulighed for at fremme en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst i Den Europæiske Union

KOM(2010) 477 endelig

(2011/C 132/10)

Ordfører: **Pavel TRANTINA**

Medordfører: **Juan MENDOZA CASTRO**

Kommissionen besluttede den 15. september 2010 under henvisning til artikel 304 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde (TEUF) at anmode om Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om:

Meddelelse fra Kommissionen til Europa-Parlamentet, Rådet, Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg og Regionsudvalget: Unge på vej — Et initiativ om udnyttelse af unges mulighed for at fremme en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst i Den Europæiske Union

KOM(2010) 477 endelig.

Det forberedende arbejde henvistes til Den Faglige Sektion for Beskæftigelse, Sociale og Arbejdsmarkeds-mæssige Spørgsmål og Borgerrettigheder, der vedtog sin udtalelse den 24. februar 2011.

Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg vedtog på sin 470. plenarforsamling den 15.-16. marts 2011, mødet den 15. marts 2011, følgende udtalelse enstemmigt:

1. Sammenfatning af henstillinger

1.1 EØSU er bevidst om behovet for at fokusere på unge mennesker, som er hårdt ramt af den nuværende økonomiske krise. Udvalget anerkender, at initiativet »Unge på vej« er nyttigt som en integreret del af Europa 2020-foranstaltningerne, og bifalder de overordnede bestemmelser, der er beskrevet i meddelelsen. EØSU er klar til at bidrage til deres gennemførelse ved at gøre fælles front og skærpe initiativets profil sammen med arbejdsmarkedets parter og civilsamfundsorganisationerne og bidrage til at udfylde de eksisterende huller i initiativet som dækkes af EU's ungdomsstrategi.

1.2 EØSU understreger, at de foreslåede målsætninger i initiativet »Unge på vej« bør overvåges, og gennemførelsen bør måles med klare indikatorer, så medlemsstaterne kan øge indsatsen, hvis målsætningerne ikke opfyldes i tide.

1.3 På et tidspunkt, hvor den økonomiske krise har ført til en tvungen revision af de budgetmæssige prioriteter, understreger EØSU betydningen af at opretholde og om muligt forbedre den effektive anvendelse af de ressourcer, der afsættes på nationalt og EU-plan til forskellige uddannelsesforløb og beskæftigelse af unge mennesker. Økonomiske genopretningspolitikker skal opmuntre til skabelse af stabile arbejdspladser og forebygge enhver afbrydelse af studier.

1.4 EØSU støtter oprettelsen af en kvalitetsramme for praktikantophold og bifalder de foranstaltninger, der er møntet på at fjerne de juridiske og administrative hindringer for unge menneskers fri bevægelighed i forbindelse med uddannelse, praktikophold og lærlinguddannelser.

1.5 EØSU bifalder Kommissionens initiativ til at fremme validering af ikke-formel læring samt skabe større synlighed omkring de færdigheder, der tilegnes uden for det formelle uddannelsessystem (som f.eks. gennem det europæiske kvalifikationspas). Drøftelser om hvordan validering skal foregå, bør også fokusere på uddannelsernes kvalitet og den uddannelse, der tilbydes, samt overvågningen af denne. Samtidig minder EØSU om, at alle bør drage fordel af foranstaltninger, der fremmer ikke-formel læring, hvilket derfor ikke kun bør begrænses til unge mennesker med færre muligheder.

1.6 EØSU bifalder udviklingen af instrumenter på nationalt plan såsom »ungdomsgarantien«, der hjælper unge mennesker ud på arbejdsmarkedet efter et uddannelsesforløb. EØSU er imidlertid af den opfattelse, at visse af de andre initiativer bør undersøges nærmere, inden de gennemføres. Det drejer sig om sammenligningen af resultaterne fra videregående uddannelser, udviklingen af et Unge på vej-kort, oprettelsen af initiativet: »Dit første EURES-job« og arbejdet med fremtiden for den europæiske mikrofinansieringsfacilitet »Progress«.

1.7 EØSU støtter Kommissionens bestræbelser for at finde frem til de mest effektive måder at støtte ungdomsbeskæftigelsen på. Disse indebærer efteruddannelsesprogrammer, sikkerhedsforanstaltninger og ydelser kombineret med aktivering, beskæftigelsesstøtte og passende løn- og socialsikringsordninger samt karrierevejledning. EØSU understreger, at disse trin skal tages ved at gøre brug af og ved at styrke den sociale dialog og dialogen med civilsamfundet.

1.8 Initiativet fremhæver ganske vist uddannelse og beskæftigelse, men understreger ikke i tilstrækkelig grad udviklingen af den sociale kapital og unges deltagelse i det europæiske civilsamfund. Derudover bør inklusiv vækst også medtages som et prioriteret emne i forbindelse med strategier for unge mennesker, og de nødvendige midler til gennemførelsen bør introduceres såsom opretholdelse og styrkelse af det eksisterende program »Aktive Unge«.

1.9 EØSU beklager, at aktiviteter, der styrker og opbygger den sociale og civile dimension af den europæiske ungdom er udeladt af initiativet. Titlen: »Unge på vej« bør afspejles i meddelelsen, så den ikke kun laves »om« eller »for«, men snarere »med« de unge, hvor de unge inddrages i gennemførelsen af de foreslåede tiltag. EØSU anmoder Kommissionen om at tilføje de nødvendige foranstaltninger til initiativet.

1.10 EØSU foreslår, at en ny informationspakke om det særlige websted for initiativet integreres i de eksisterende informationsmaterialer såsom PLOTEUS, YOUTH og andre portaler. En indarbejdelse af ny information i eksisterende websteder kan vise sig at være mere succesfuld og samtidig gøre det nemmere for unge mennesker at få adgang til informationerne.

1.11 Praktikophold bør gøres mere attraktive og bør afspejle alle berørte parter interesser. Medlemsstaterne bør gennem forskellige former for tilskyndelser give arbejdsgiverne lyst til at oprette flere muligheder for praktikophold og dermed flere og bedre job til unge mennesker.

1.12 EØSU bifalder den betydning, anvendelsen af Den Europæiske Socialfond (ESF) tillægges. Kommissionen bør i sine forhandlinger med medlemsstaterne om budgetbestemmelserne i de nye finansielle overslag især fokusere på, om der er tilstrækkeligt med midler til ESF-initiativer navnlig dem, der er ungdomsrelaterede.

1.13 EØSU vil undersøge muligheden for bidrag fra det europæiske system til studielån i henhold til de muligheder og instrumenter, der allerede findes.

2. Resumé af Kommissionens initiativ

2.1 Europa 2020-strategien indeholder en række ambitiøse målsætninger for intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst i EU. Unge spiller en vigtig rolle for at nå disse målsætninger. Kvalitet inden for efter eller videreuddannelse for alle, succesfuld og bæredygtig arbejdsmarkedsintegration, anstændigt og ordentligt betalt arbejde samt muligheder for større mobilitet er væsentlige elementer i »**udnyttelse af unges muligheder**«⁽¹⁾ og dermed for at opnå målsætningerne for 2020-strategien. Som følge heraf gør foranstaltningerne i initiativet »**Unge på vej**« det til et af strategiens flagskibe.

2.2 »Unge på vej« sigter mod at styrke målsætninger og prioriteter, der definerer strategirammen for europæisk samarbejde om uddannelse og efteruddannelse (uddannelse og erhvervsuddannelse 2020) og mod at gennemføre foranstaltninger, så følgende mål kan nås:

- forbedre unge menneskers muligheder for at komme ind på og forblive på arbejdsmarkedet,
- give flere unge adgang til videregående uddannelse,
- tilpasse uddannelse og erhvervsuddannelse, så de bedre svarer til unges behov,
- sikre, at enhver europæisk borger inden 2020 kan studere eller følge en uddannelse i udlandet, hvis det er hans/hendes ønske,
- nedbringe ungdomsarbejdsløsheden, øge antallet af såvel job for unge som erhvervspraktikpladser for studerende og mere erhvervs erfaring, der fremmer iværksætterånden hos de studerende,
- tilbyde mere og bedre information om EU-instrumenter, der støtter mobilitet, navnlig kurser, uddannelse og praktikophold i udlandet osv.

2.3 For hvert enkelt prioritetsområde er der blevet udarbejdet **nye nøgletiltag**. De omfatter forslag, der er designet til specifikt at bidrage til at nå disse prioriteter.

⁽¹⁾ KOM(2010) 477 endelig.

3. Generelle bemærkninger fra udvalget til Kommissionens meddelelse

3.1 Flagskibsinitiativet »Unge på vej« ligger på linje med Europa 2020-strategien om intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst. Initiativet understreger den nye holistiske tilgang, der ser politikkerne for unges uddannelse og beskæftigelse som værende tæt knyttet til andre flagskibsinitiativer og de fem overordnede EU-målsætninger. EØSU understreger, at der skal være sammenhæng mellem EU og de nationale politikker, og at de ikke-statslige interesseparter bør spille en central rolle.

3.2 EØSU vil gerne understrege, at initiativet bør ses i lyset af den største økonomiske krise, som Europa har oplevet i årevis. Det kan man ikke se bort fra, da det fastsatte mål er: »udnyttelse af unges mulighed for at fremme en intelligent, bæredygtig og inklusiv vækst i Den Europæiske Union«. Det er relevant at stille sig selv spørgsmålet, hvordan krisen påvirker jobsikkerhed, sociale rettigheder og alle planer og projekter om den fri bevægelighed for studerende og arbejdstagere. EØSU finder det vigtigt at belyse de forbindelser, der findes mellem de økonomiorienterede foranstaltninger, der vedtages, og den indflydelse, de kan have på eksisterende europæiske planer og programmer, som er af stor betydning for unge mennesker. Nedsikringer bør undgås. Til gengæld bør de disponible ressourcer målrettes bedre og om muligt sættes betragteligt op.

3.3 EØSU anerkender værdien af initiativet »Unge på vej« som en integreret del af Europa 2020-foranstaltningerne og bifalder de overordnede bestemmelser, der er beskrevet i meddelelsen. Initiativet bør først og fremmest være tættere forbundet med de forskellige andre eksisterende og fremtidige foranstaltninger og projekter, så mulighederne for at nå de ovennævnte mål forbedres. EØSU beklager, at aktiviteter, der styrker og opbygger den sociale og civile dimension af den europæiske ungdom er udeladt af initiativet. Titlen: »Unge på vej« bør afspejles i meddelelsen, så den ikke kun laves »om« eller »for«, men snarere »med« de unge, hvor de unge inddrages i gennemførelsen af de foreslåede tiltag. EØSU anmoder Kommissionen om at tilføje de nødvendige foranstaltninger til initiativet.

3.4 Da initiativet dækker to hovedområder – uddannelse og beskæftigelse – værdsætter EØSU den kendsgerning, at det lægger vægt på mobilitet, tiltrækningskraft og kvalitet og derved falder i tråd med den strategiske ramme for europæisk uddannelsessamarbejde 2020 (ET 2020), navnlig de strategiske mål 1 og 2. Det er vigtigt, at dette initiativ lægger særligt vægt på større læringsmobilitet, at modernisere videregående uddannelse, styrke og validere uformel og ikke-formel læring samt at sikre effektive, vedvarende investeringer i almen uddannelse og faglig uddannelse.

3.5 EØSU bifalder samtidig det faktum, at initiativet belyser forbindelsen mellem målsætninger og fortsat gennemførelse af den europæiske referenceramme for kvalifikationer, mere åbne uddannelsessystemer, forbedret vejledning og partnerskab

mellem uddannelsesinstitutioner og arbejdsgivere.⁽²⁾ I gennemførelsen af dette initiativ anbefaler EØSU hovedsageligt at fokusere på, at man åbner og tilpasser uddannelsessystemerne til samfundets og arbejdsmarkedets behov gennem en effektiv integration af initiativet »Unge på vej« med de gældende instrumenter for læringsmobilitet såsom Europas og det europæiske meritoverførsels- og meritakkumuleringssystem (ECTS) samt at styrke samarbejdet mellem uddannelsesinstitutioner og arbejdsgivere, fagforeninger, studerende og andre interessenter.

3.6 Initiativet fremhæver ganske vist uddannelse og beskæftigelse, men understreger ikke i tilstrækkelig grad udviklingen af den sociale kapital og fremme af unges deltagelse i det europæiske civilsamfund. I den henseende matcher »Unge på vej«-initiativet ikke i tilstrækkelig grad målsætningerne i den nye EU-ungdomsstrategi, »Investering og mobilisering« vedtaget i 2009, eller Lissabontraktaten (artikel 165, stk. 2), som styrker medborgerskabsdimensionen og behovet for at opmuntre de unge til at deltage i det demokratiske liv og de aktiviteter, der er møntet på unge mennesker. Centrale færdigheder, der har direkte forbindelse til erhvervslivet (såsom innovation og iværksætterånd), undervisning i medborgerskab, solidaritet og konsolidering af social samhørighed, dvs. unges fulde inddragelse i den sociale dagsorden, skal inkluderes, og de nødvendige støtteforanstaltninger skal udformes og tilføjes til initiativet.

3.7 Derudover bør inklusiv vækst også medtages som et prioriteret emne i forbindelse med strategier, der er udformet til unge mennesker, og forudsætningerne for gennemførelsen bør tilvejebringes, såsom opretholdelse og styrkelse af det eksisterende program Aktive Unge.

3.8 Visse aspekter i forbindelse med ikke-diskrimination bør indarbejdes tydeligere i initiativet. EØSU foreslår, at man indarbejder foranstaltninger, der ser på lønforskelle mellem unge mænd og kvinder. Man er nødt til at tage fat på forskelle mellem lokale borgere og mennesker med en indvandrerbaggrund og deres vanskeligheder ved at opnå lige vilkår og kvalifikationer. Der bør også tages tilstrækkeligt hensyn til inddragelse af dårligt stillede unge.

3.9 De foreslåede målsætninger i initiativet bør overvåges, og fremgangen i gennemførelsen bør måles med klare indikatorer, så medlemsstaterne kan øge indsatsen, hvis målsætningerne ikke opfyldes i tide.

3.10 I det følgende afsnit undersøger EØSU de prioriterede områder, der er opstillet i meddelelsen, og fremsætter kommentarer og tillægsinformation for hver enkelt af de nye nøgletiltag, der foreslås.

⁽²⁾ Dette koncept skal forstås i bredeste forstand, dvs. enhver, der har nogen ansat, og i alle sektorer – private, offentlige eller ngo'er.

4. Udformning af moderne uddannelsessystemer, der kan sikre nøglekompetencer og høj kvalitet

4.1 Fremsætte et forslag til Rådets henstilling om bekæmpelse af skolefrafald (2010)

4.1.1 Nedbringelse af skolefrafald er et særligt vigtigt emne, især for visse medlemsstater. Det er også et af hovedmålene i Europa 2020-strategien og udspringer direkte fra den samling referencepunkter (benchmarks) i den strategiske ramme: »Uddannelse og erhvervsuddannelse 2020«. På et tidspunkt, hvor den økonomiske krise har ført til budgetmæssige nedskæringer, understreger EØSU betydningen af at opretholde og om muligt forbedre de ressourcer, der afsættes på nationalt plan til at forebygge frafald.

4.2 Nedsætte en ekspertgruppe på højt niveau for læsefærdighed (2010)

4.2.1 EØSU støtter metoder, der har vist sig at være i stand til at forbedre skolebørns og studerendes evner og til at udrydde analfabetismen i EU. Derudover understreger udvalget betydningen af programmer, der inddrager socialt udsatte og unge med indvandrerbaggrund. Det er vigtigt, at ekspertgruppen på højt niveau giver mulighed for at indgå i dialog og høring med arbejdsmarkedets parter og civile samfundsorganisationer.

4.3 Den almene og faglige uddannelse skal gøres mere attraktiv, kvaliteten skal være højere og udbuddet større

4.3.1 Efter høringer med CEDEFOP påpeger EØSU også, at der er behov for at gennemgå vores strategier for uddannelse og læring – herunder også erhvervsrettet grund-, efter- og videreuddannelse (VET). Der er behov for:

- mere målrettet uddannelse og erhvervsuddannelse,
- fremme og anerkendelse af en bredere vifte af viden, kundskaber og kompetencer,
- nedbringe misforholdet mellem de kvalifikationer, der udbydes og efterspørges på arbejdsmarkedet,
- støtte nye læringsmiljøer,
- åbne op for uddannelses- og efteruddannelsesstrukturer og -institutioner,
- tage højde for individuelle behov.

4.3.2 Derfor bifalder EØSU det såkaldte Brugge kommuniké, der har til målsætning at styrke det europæiske samarbejde inden for VET, som definerer 11 langsigtede, strategiske mål

for det næste årti (2011-2020). EØSU støtter forbedret kvalitet i erhvervsuddannelse på EU-niveau. VET bør være et af de første nye målområder, der drager fordel af større mobilitet.

4.4 Forslag til en kvalitetsramme for praktikantophold

4.4.1 EØSU bifalder foranstaltninger, der fjerner juridiske og administrative hindringer for unges frie bevægelighed i forbindelse med praktikpladser. Struktureret dialog med unge mennesker har påvist et andet vigtigt aspekt: kvaliteten af praktikophold i de enkelte medlemsstater. Den europæiske referenceramme bør derfor tage hul på en national debat om praktik- og lærlingeuddannelser og kvaliteten i de arbejdskontrakter, unge mennesker bliver tilbudt. Praktikophold bør indgå i skolepensum og bidrage med et stærkt uddannelseselement, så unge derefter er klar til et stabilt, velbetalt, ikke diskriminerende arbejde af høj kvalitet.

4.4.2 Kravet om en kvalitetsramme for praktikantophold bør gælde alle former for indlæring i et rigtigt arbejdsmiljø, uanset om disse foregår i forbindelse med formelle uddannelsesprogrammer eller gennemføres frivilligt uden nogen form for undervisning. Praktikophold bør ikke være en erstatning for job som sådan, men skal give praktikanterne de nødvendige færdigheder til en blød overgang til arbejdslivet. Unge praktikanter bør få økonomisk kompensation for enhver faglig opgave og skal også være dækket af en social forsikring. For at disse praktikophold kan være effektive og relevante for arbejdsmarkedet, er det vigtigt, at **arbejdsmarkedets parter** inddrages i udformningen, tilrettelæggelsen, leveringen og finansieringen af dem.

4.4.3 Praktikophold bør gøres mere attraktive og afspejle alle berørte parter interesser. Medlemsstaterne bør gennem forskellige former for initiativer tilskynde arbejdsgiverne til at skabe flere muligheder for praktikophold og dermed flere og bedre job til unge mennesker, idet der tages hensyn til »rammeaftalen om rummelige arbejdsmarkeder«, som de europæiske arbejdsmarkedsparter har vedtaget.

4.5 Fremsætte et forslag til Rådets henstilling om fremme og validering af ikke-formel og uformel læring (2011)

4.5.1 EØSU har længe ment, at emnet var af stor betydning, og støtter derfor ekstra foranstaltninger i den forbindelse. EØSU bifalder navnlig den store vægt, der lægges på validering af ikke-formelle læringsresultater. Debatten om, hvordan valideringen kan foregå, bør også fokusere på de ikke-formelle uddannelsers kvalitet og bør altid overvåges. Alle bør drage fordel af foranstaltninger, der fremmer ikke-formel læring, hvilket derfor ikke kun bør begrænses til dårligt stillede unge mennesker (som anført i meddelelsen). Ikke-formel læring, der hovedsageligt tilvejebringes af ngo'er gennem frivillige aktiviteter, er en vigtig måde for unge mennesker at tilegne sig vore dages nødvendige færdigheder, navnlig med henblik på kreativitet, teamwork, problemløsning, sprogfærdigheder, multikulturel bevidsthed, empati, evnen til initiativ samt ansvarsfølelse.

4.5.2 Med hensyn til validering af uformel læring kommer arbejdsgiverne til at spille en vigtig rolle i dens godkendelse, og såvel de erhvervsfaglige som de højere uddannelsesinstitutioner vil komme til at få afgørende betydning.

4.5.3 Med hensyn til anerkendelse af ikke-formel og uformel læring, findes der allerede en lang række tiltag på nationalt plan, såsom det tyske »Profilpass« og det Tjekkiske »Keys for life«. Der bør tages højde for disse tiltag ved udarbejdelsen af Rådets henstilling. Kommissionen bør bidrage til en udbredelse og analyse af bedste praksis samt tage højde for den store variation, der findes for udviklinger, traditioner og realiteter rundt omkring i EU.

5. De videregående uddannelser skal gøres mere attraktive for den videnbaserede økonomi

5.1 Støtte til reform og modernisering af højere uddannelser ved at fremlægge en meddelelse (2011), som skal omfatte en ny og styrket dagsorden for højere uddannelse

5.1.1 En reform af den højere uddannelse bør spille en vigtigere rolle i gennemførelsen af 2020-strategiens målsætninger, som forsøger at gøre EU ledende inden for viden, innovation og udvikling. Modernisering af de videregående uddannelses-systemer - gennemførelse af det europæiske område for videregående uddannelser og Bologna-processens målsætninger, øget inddragelse af civilsamfundet og den private sektor, revision og styrkelse af kvalitetssikringssystemer inden for de videregående uddannelser og anerkendelse af den sociale dimensions betydning på uddannelsesområdet bør hjælpe unge akademikere med at få adgang til arbejdsmarkedet og nedbryde de barrierer for lige deltagelse i uddannelsen, der stadig findes i forhold til sociale forskelle, køn, nationalitet osv.

5.2 Sammenligning af resultaterne fra videregående uddannelser

5.2.1 Medens en af målsætningerne er at fastsætte referenceværdier for at måle resultater og succeshistorier inden for højere uddannelse, understreger EØSU betydningen af omhyggelige udvælgelseskriterier i nært samarbejde med uddannelseseksperter, civile samfundsorganisationer og den private sektor, da dette er et meget følsomt område. EØSU deler bekymringerne omkring den potentielle ekstrapolering af evaluerings- eller klassificeringsmetoder, som anvendes på andre områder, og tvivler på, hvorvidt oprettelsen af et flerdimensionelt globalt rangordningssystem for universiteter er et EU-anliggende.

5.3 Fremsætte et forslag til en flerårig dagsorden for strategisk innovation (2011)

5.3.1 Med hensyn til dagsordenen for strategisk innovation (2011), henviser EØSU Kommissionen til de mange udtalelser og henstillinger, hvor dette emne er blevet behandlet i løbet af de senere år ⁽³⁾.

⁽³⁾ Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Revision af Fællesskabets innovationspolitik i en verden under forandring«. EUT C 354 af 28.12.2010, s. 80 og »Investeringer i viden og innovation (Lissabon-strategien)«. EUT C 256 af 27.10.2007, s. 17.

6. Styrke en stærk udvikling af tværnational lærings- og beskæftigelsesmobilitet for unge

6.1 Oprette et særligt websted for »Unge på vej« med oplysning om uddannelses- og mobilitetsmuligheder i EU (2010)

6.1.1 EØSU foreslår, at en ny pakke informationer indarbejdes i de eksisterende informationsmaterialer så som PLOTEUS, YOUTH og andre portaler, da indarbejdelse af ny information i eksisterende websteder kan vise sig at være mere succesfuld og samtidig gøre det nemmere for unge mennesker at få adgang til informationerne. En fælles database indeholdende ledige praktikpladser og stillinger til frivilligt arbejde bør også udvikles og medtages på disse websteder.

6.2 Fremsætte forslag til Rådets henstilling om fremme af læringsmobilitet blandt unge (2010)

6.2.1 EØSU støtter særlige foranstaltninger, der har som mål at opnå større læringsmobilitet og gennemføre konklusionerne fra den offentlige høring om forslaget i grønbogen om *Fremme af læringsmobilitet blandt unge*. Udvalget spillede en aktiv rolle på området i 2009 og fremsatte flere værdifulde henstillinger. ⁽⁴⁾ Der bør stilles støtteforanstaltninger til rådighed før, under og efter mobilitet.

6.3 Udforme et »Unge på vej-kort«

6.3.1 Dette initiativ oplyser ikke tilstrækkeligt klart, om det har som målsætning at udvikle et nyt kort eller give en saltvandsindsprøjtning til det eksisterende »Youth 26 Card«. Merværdien i ethvert nyt kort skal fremgå klart og kunne sammenlignes med det allerede eksisterende.

6.4 Offentliggøre en vejledning om EU-Domstolens retspraksis vedrørende mobile studerendes rettigheder (2010)

6.4.1 EØSU mener, at dette er en positiv foranstaltning, og gør opmærksom på, at retspraksis bør offentliggøres i fleksible, lettilgængelige og forståelige formater. Elever på gymnasieniveau skal også finde dem brugervenlige.

6.5 Fremsætte forslag til et europæisk kvalifikationspas (2011)

6.5.1 EØSU støtter oprettelsen af et europæisk kvalifikationspas. Udvalget mener, at de eksisterende pas (Europas og ungdomspasset) bør slås sammen til et overordnet instrument, der i en enkelt formular dækker et traditionelt CV, formel uddannelse (Europas) og ikke-formel eller uformel uddannelse. Unge mennesker er stadig ikke overbeviste om det store antal instrumenter, der konstant revideres, og som er og bliver inefektive. Hvorvidt det europæiske kvalifikationspas får succes vil

⁽⁴⁾ Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Grønbog: Flere unge i læringsmobilitet«. EUT C 255 af 22.9.2010, s. 81.

blandt andet afhænge af, hvordan det opfattes af arbejdsgivere, og hvordan det anvendes af unge mennesker, der skal have adgang til vejlednings- og støtteforanstaltninger.

6.6 Gennemføre initiativet »Dit første EURES-job«

6.6.1 EØSU bifalder enhver form for støtte, der sætter skub i unge menneskers udsigt til beskæftigelse. EØSU mener, at en styrkelse af EURES og andre portaler samt en forbedring af disses kvalitet og service kan være en hjælp i den forbindelse.

6.7 I løbet af 2010 at oprette et redskab til overvågning af ledige stillinger i Europa

6.7.1 EØSU bifalder den regelmæssige offentliggørelse af Redskab til overvågning af ledige stillinger i Europa, da det giver et værdifuldt og opdateret overblik over udviklingen på det europæiske jobmarked.

6.8 Overvåge anvendelse af EU-lovgivningen om arbejdstagernes fri bevægelighed

6.8.1 EØSU er principielt enig i, at anvendelsen af EU-lovgivning om arbejdstagernes fri bevægelighed kommer unge mennesker til gode og bør overvåges nøjere (denne foranstaltning har eksisteret i nogen tid). Kommissionen oplyser dog ikke klart, hvordan man vil tilrettelægge overvågningen af lovgivningen, og hvordan anvendelse af initiativer for unge mennesker på vej skal organiseres.

7. Rammer for unges beskæftigelse

7.1 Kortlægge de mest effektive støtteforanstaltninger til ungdomsbeskæftigelse

7.1.1 Ungdomsarbejdsløsheden, der allerede før krisen var alarmerende høj, er nu blevet et af de mest foruroligende aspekter på det europæiske arbejdsmarked. I initiativet står der: »**Ungdomsarbejdsløsheden er uacceptabelt høj og udgør næsten 21 %.** Hvis målet om en erhvervsfrekvens på 75 % for befolkningen mellem 20 og 64 år skal nås, skal de unges overgang og tilpasning til arbejdsmarkedets behov forbedres radikalt⁽⁵⁾.« Betydningen af de foranstaltninger, der fra starten hjælper unge mennesker til at få et fast arbejde af høj kvalitet med en ordentlig løn, kan ikke undervurderes. EØSU bifalder det foreslåede initiativ og opfordrer Kommissionen til at indhente klare forpligtelser fra medlemsstaterne – efter aftale med arbejdsmarkedets parter og andre interessenter – for at skabe job til unge

mennesker. EØSU støtter også udtalelsen i teksten om at: »**Lønordninger og indirekte arbejdskraftomkostninger kan være et incitament til at ansætte nytilkomne på arbejdsmarkedet, men bør ikke bidrage til at skabe usikre ansættelsesforhold.** Kollektive overenskomster kan også spille en positiv rolle, når der fastlægges differentierede indslusningslønnings,« samtidig med at man overholder princippet om lige løn for lige arbejde eller ligeværdigt arbejde.

7.1.2 At takle de unges situation på arbejdsmarkedet i dag er et nøgleelement i styrkelsen af Europas konkurrenceevne. For at få succes er vi nødt til at sikre, at de unge generationers talenter ikke går til spilde.

7.1.3 EØSU støtter bestræbelserne for at finde frem til de mest effektive måder at støtte ungdomsbeskæftigelsen på, såsom efteruddannelsesprogrammer, sikkerhedsforanstaltninger og ydelser kombineret med aktivering, beskæftigelsesstøtte og passende løntilskud, og sociale sikringsydelser. Kommissionen lægger med rette vægt på karrierevejledning. Når unge mennesker skal beslutte sig for deres fremtidige karriere, bør de informeres om, hvilke uddannelsesmuligheder de har, og de bør have en klar idé om, hvilke færdigheder og kompetencer der er behov for, samt få oplysninger om, hvilke mulige udviklinger der findes på jobmarkedet, så de kan tilrettelægge deres fremtid derefter. Dette er navnlig tilfældet, når man forbereder sig på og søger det første job.

7.2 Etablere en systematisk overvågning af forholdene for unge, der ikke er i beskæftigelse eller under uddannelse

7.2.1 En anden konsekvens af den nuværende krise er det øgede antal unge mennesker, der er arbejdsløse, eller ikke har nogen uddannelse. Det har imidlertid indtil nu været vanskeligt at få en generel idé om, hvor alvorligt fænomenet er på EU-niveau, samt i hvor høj grad det påvirker de unges mentale sundhed og velbefindende. EØSU bifalder derfor forslaget om at indføre systematisk overvågning på området.

7.3 Udforme et nyt program for gensidig læring for de offentlige arbejdsformidlinger (2010) med støtte fra Progress-programmet

7.3.1 EØSU støtter dette tiltag og anbefaler, at det først og fremmest indrettes til at samle eksisterende aktiviteter, finansiering og udveksling af erfaring. Det er altafgørende at have effektive, offentlige arbejdsformidlinger. I visse medlemsstater er det imidlertid private instanser, der er ansvarlige for disse tjenesteydelser, og visse reguleres og overvåges ikke tilstrækkeligt. Det er altafgørende at tilbyde arbejde af høj kvalitet og at sikre de sociale rettigheder. På dette ligesom på andre områder er arbejdsmarkedets parter bidrag af afgørende betydning.

⁽⁵⁾ I henhold til Eurostats rapport for januar 2011 er den overordnede arbejdsløshedsprocent i EU-27 på 9,6 %. Ungdomsarbejdsløsheden (unge under 25 år) tegner sig for 21 %. De lande, der har den højeste ungdomsarbejdsløshed, er Spanien (43,6 %), Slovakiet (36,6 %) og Litauen (35,2 %).

7.4 Øge indsatsen i den bilaterale og regionale politiske dialog om ungdomsbeskæftigelse med EU's strategiske partnere

7.4.1 EØSU går ind for at styrke det bilaterale og multilaterale samarbejde med organisationer så som OECD og Unionen for Middelhavsområdet, Østpartnerskabet, det vestlige Balkan og i forbindelse med EU's relationer til Latinamerika og Vestindien samt andre dele af verden, som man kunne forestille sig at samarbejde med. Det gælder især på områder for unge mennesker med indvandrerbaggrund.

7.5 Tilskynde til mere udbredt brug af den europæiske mikrofinansieringsfacilitet »Progress«

7.5.1 EØSU bifalder mikrofinansieringsfaciliteten som en ny vej til at fremme iværksætterånd og skabe nye arbejdspladser inden for mikrovirksomheder.⁽⁶⁾ Selvom der ikke foreligger nogen planer om at udvide instrumentet som en del af EU's nye finansielle overslag efter 2013, er EØSU af den opfattelse, at man bør overveje en udvidelse, hvis der skal fremlægges bevis for dets fordelagtighed.

7.5.2 Den strukturerede dialog, der lige nu er i gang med unge mennesker, viser, at unge, der vælger at starte egen virksomhed, har brug for særlig støtte på to områder, som skal tages med i betragtning: i) den nødvendige startkapital og ii) coaching, mentorordninger og hjælp til praktiske ting.

7.6 Foreslå at alle unge kommer i arbejde, følger en uddannelse eller indgår i en aktiveringsforanstaltning senest fire måneder efter, at de er gået ud af skolen og tilbyde dette som en »ungdomsgaranti«

7.6.1 EØSU bifalder idéen om at udvikle et instrument på nationalt plan, der kan hjælpe unge med at overvinde hindringerne i forbindelse med overgangen fra en uddannelse til arbejdsmarkedet. Visse medlemsstaters positive erfaringer bør udveksles. På langt sigt kunne den foreslåede »ungdomsgaranti« være et væsentligt bidrag til den europæiske sociale model og Europa 2020-målsætningerne.

7.7 Sikre en god balance mellem retten til ydelser og målrettede aktiveringsforanstaltninger, som er baseret på en gensidig forpligtelse

7.7.1 EØSU støtter foranstaltninger til gensidig forpligtelse herunder aktiveringspolitikker for unge mennesker, der trues af social udstødelse, og modernisering af det sociale beskyttel-

sessystem osv. Udvalget støtter tillige en styrkelse af velfærdssystemernes aktiverings- og motivationsfunktioner, så unge undgår at blive afhængige af sociale ydelser i for lang tid.

7.8 På segmenterede arbejdsmarkeder at indføre en tidsbegrænset »enhedskontrakt« med tilstrækkelig lang prøveperiode og en gradvis forbedring af jobsikkerheden

7.8.1 Konceptet med en tidsbegrænset enhedskontrakt kunne være et af de tiltag, som kunne føre til en udligning af forskelle mellem dem, der kommer ud på arbejdsmarkedet, og dem, der er udelukket fra det. EØSU er klar over de store forskelle, der findes medlemsstaterne imellem for så vidt angår unge menneskers adgang til arbejdsmarkedet. Nogle af de mere stringente systemer forhindrer unge mennesker i overhovedet at få et job, mens andre systemer indeholder flere tilbud om kortvarige ansættelseskontrakter, som er for fleksible, og som ikke giver fuld adgang til sociale ydelser. EØSU understreger, at de foranstaltninger, der skal vedtages, bør sigte mod, at tilbuddene om stabile kontrakter til de unge gøres mere sikre og undgår enhver form for diskrimination baseret på alder, køn eller andre aspekter.

8. Udnytte EU-støtteprogrammernes fulde potentiale

8.1 Bedre præsentation af den assistance, ESF kan bidrage med til unge mennesker, og fuldt ud udnytte dens potentiale

8.1.1 EØSU bifalder den betydning, meddelelsen tillægger anvendelsen af Den Europæiske Socialfond (ESF). Kommissionen bør i sine forhandlinger med medlemsstaterne om fordelingen af midlerne i de nye finansielle overslag især fokusere på, om der er tilstrækkeligt med midler til ESF-initiativer, navnlig dem, der er ungdomsrelaterede. Man bør undersøge muligheden for at styrke ungdomsdimensionen i andre programmer.

8.2 Sikre at midlerne kommer unge mennesker til gode i den nærmeste fremtid og anvendes hurtigt for at nå Europa 2020-målsætningerne

8.2.1 EØSU mener, at der bør gøres en indsats for at udtømme de nuværende muligheder, som ESF tilbyder, men andre midler bør også omfatte de ovennævnte mål, der betegnes som horisontale prioriteter.

8.3 Foretage en revision af alle EU-programmer til fremme af læringsmobilitet og uddannelse

8.3.1 EØSU støtter forslaget om at afholde offentlige høringer for at føre tilsyn med mobilitets betydning for indlæring. Udvalget vil lægge nøje mærke til aktiviteter på området, set i lyset af de nye finansielle overslag.

⁽⁶⁾ Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalgs udtalelse om »Investeringer i viden og innovation (Lissabon-strategien)«. EUT C 256 af 27.10.2007, s. 17-26.

8.3.2 Kommissionens meddelelse henviser ikke til den rolle, der spilles af de europæiske indlæringsprogrammer om støtte til aktivt medborgerskab og inddragelse af unge mennesker. Det er klart, at kvalitetsuddannelse og et solidt arbejdsmarked bidrager til vækst i Europa, men de to ting bør ledsages af instrumenter, der fremmer de unges deltagelse i samfundet, så unge mennesker påtager sig et »ejerskab« og et ansvar for relevante politikker. Ungdomsarbejdere og ungdomsorganisationer kan spille en større rolle i den henseende. Man bør øge mulighederne for frivillige medborgeraktiviteter.

8.3.3 EØSU mener, at foranstaltningerne til bekæmpelse af krisen ikke bør betyde, at støtte til den ikke-formelle uddannelse bliver kørt ud på et sidespor, for dens rolle vinder betydning og udgør allerede en afgørende faktor for unge menneskers fremtid og udvikling.

8.4 *Undersøge, hvorvidt et europæisk system for studielån kan øge mobiliteten på tværs af grænserne*

8.4.1 EØSU vil undersøge, hvorvidt dette tiltag eventuelt kan bidrage til de muligheder og instrumenter, der allerede forefindes. Evalueringsrapporter for mobilitetsprogrammerne viser, at den vigtigste hindring for at øge mobiliteten er studiestøtte. For effektivt at understøtte mobilitetsmålet – 20 % inden 2020 – skal adgangen til stipendier og deres størrelse prioriteres højt. Proceduren for bevillingen af lån skal udfærdiges meget nøje, og unge mennesker skal informeres om den, da det er vigtigt så vidt muligt at forhindre, at de bliver fanget i en gældsspiral.

Bruxelles, den 15. marts 2011

Staffan NILSSON

Formand

for Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg
